

A hétvégén Nyárádmente Fesztivál

Nulladik nap néptáncsal, épületbemutatóval

Fotó: Gligor Róbert László

Habár hivatalosan péntektől zajlik, a Nyárádmente Fesztivált csütörtökön délután nyitották meg, de már szerdán délután elkezdődött. A számos program között csütörtökön két kiemelkedőt találtunk.

Gligor Róbert László

A Nyárádmente Fesztivál – és az azt megelőző kistérségi és városnapok – mindig egy új vagy felújított épület átadásával kezdődik Nyárádszeredában. Idén rendhagyó módon egy tavaly megvásárolt B kategóriás műemlék épület kapuját nyitották meg, mert meg szeretnék mutatni, milyen most, a felújítás előtt. A városvezetés a közvagyon gyarapításán

dolgozik, az idei év pedig kimondottan a nagy ingatlanvásárlások ideje volt – mondta el *Tóth Sándor* polgármester, kiemelve, hogy ez a ház és vele szemben az egykori magyar királyi járásbíróház épülete (amelyben hamarosan inkubátorház fog működni – szerző megjegyzése) beleillik az önkormányzat gazdaságélénkítő elképzeléseibe.

Az egykori Szoboszlai-ház most már az önkormányzaté, és ebben a városvezető egyrészt az önkormányzatnak tartozik köszönettel a hozzáállásáért, másrészt Péter Ferenc elnöknek a megyei RMDSZ által létrehozott Szolidaritási Alapból nyújtott tavalyi támogatásért, a különbözetet a város biztosítja.

(Folytatás a 2. oldalon)

Petőfi-ünnepély Fehéregyházán

A fehéregyházi csata 173. és a turulmadaras emlékmű avatásának 125. évfordulója alkalmából tartandó megemlékezés 9.15 órakor az ispánkúti emlékmű megkoszorúzásával kezdődik, 10 órától ünnepi istentisztelet lesz a helyi unitárius templomban, 11 órától pedig koszorúzással egybekötött megemlékezés a múzeumkertben.

2.

Zajlik a 6. Látó-tábor

A nyárádszentmártoni Lovasfogadóban július 28-án, csütörtökön délután nyílt meg a Látó hatodik írótalálkozója. Az összejövetel vezérfonala a falu és a város reprezentációja és elbeszélhetősége a kortárs magyar (erdélyi) irodalomban.

4.

Elkezdődött a Tündérkert forgatása

A Tündérkert című sorozatban Móricz regénye nyomán a 17. századi Erdély izgalmas politikai és színes társadalmi világa elevenedik meg, szerelemmel, intrikákkal, súlyos döntésekkel és csavaros fordulatokkal átszöve, a korszak két meghatározó férfiúja, Bethlen Gábor és Báthory Gábor főszereplésével... A thrillersorozatban Bethlen Gábor szerepét Bokor Barna kapta.

5.

Művésztelepek évada

Most van éppen teljében. Talán minden eddiginél gazdagabban. A művészek többsége szereti a táborozást, az újratálalkozás és baráti együttlést, a nagy csevegések és felszabadult éneklések hangulatát, az üdülés benyomásával könnyített rövid távú, lendületes alkotómunkát, a táborozó kiállítások meglepetéstermése kínálta örömet.

6.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Régi árakkal dolgozunk, nem drágítottunk!

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- új gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Ülésezett a Maros Megyei Tanács Emelik a kulturális intézmények a jegyek árát

Az önkormányzati testület júliusi ülésén jóváhagyta a Maros Megyei Tanács féléves tevékenységéről szóló pénzügyi beszámolót, és elfogadta a tanács alárendeltségébe tartozó kulturális intézmények jegyárainak emelését, kiegészítette két kórház költségvetését, és elfogadta a Marosvásárhely-Mezőség-Beszterce megye határa út korszerűsítésére vonatkozó mutatókat.

Mezey Sarolta

A tanácsülésen a képviselőtestület elfogadta a Maros Megyei Tanács alárendeltségébe tartozó kulturális intézmények azon kérését, hogy emeljék meg az egyes előadásokra, kiállításokra szóló belépőjegyek árát. A módosított árak az új évadban, illetve 2023.

január 1-től lépnek életbe. A testület így jóváhagyta a Maros Megyei Múzeum, a Maros Művészegyüttes, az Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház, a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia előadásaira szóló jegyek drágítását, a Hagyományos Kultúra és Művészeti Oktatás Központja által szervezett képzések, illetve a Látó szépirodalmi folyóirat értékesítési árát.

Néhány példa: a Maros Megyei Múzeum természettudományi, néprajzi és régészeti részlegein a látogatási jegy ára felnőtteknek 12 lejről 15 lejre emelkedik a következő esztendőben. Az időszakos kiállítások látogatási díja felnőtteknek 8 helyett 10 lej lesz.

Az adminisztratív palota (régi városháza) belső udvara és a torony jövőtől 10 lej ellenében látogatható, míg a Tükörterem, (Folytatás a 2. oldalon)

CCCCCCCCCCCC

JÚLIUS

30., szombat
A Nap kel
6 órakor,
lenyugszik
20 óra 57 perckor.
Az év 211. napja,
hátravan 154 nap.

IDŐJÁRÁS

Záporosó várható
Hőmérséklet:
max. 31 °C
min. 17 °C

*Isten éltesse!

Ma **JUDIT** és **XÉNIA**, holnap **OSZKÁR** napja. **OSZKÁR**: vagy északi germán eredetű, ekkor jelentése: jó dárdá, vagy ír-kelta, akkor pedig: a szarvast kedvelő.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2022. július 29.

1 EUR	4,9351
1 USD	4,8412
100 HUF	1,2262
1 g ARANY	273,8420

Emelik a kulturális intézmények a jegyek árát

(Folytatás az 1. oldalról)

a képzőművészeti kiállítások 25 lejtért tekinthetők meg az eddigi 16 lejt helyett. A nyugdíjasjegy ára 8 lejről 12 lejre nő.

A Maros Művészegyüttes előadásaira szóló jegyek is drágulnak, a vidéki előadásoké felnőttek számára 12 lejről 20 lejre, a városi előadásoké 16 lejről 25 lejre.

Az Ariel gyermekelőadásaira a jegyek ára gyermekeknek 9 lejről 10 lejre, míg felnőtteknek 36 lejről 40 lejre emelkedik. A felnőttelőadások jegyára marad az idej szinten, gyerekeknek 5 lejt, felnőtteknek 20 lejt.

Költségvetés-kiegészítés és korszerűsítések

Ugyancsak a július 26-i tanácsülésen költségvetés-kiegészítést kért és kapott a megye tartalékalapjából Maroskece község 350.000 lejt értékben, továbbá módosították a Maros Megyei Klinikai Kórház és a dicsőszentmártoni Gheorghe Mari-

nescu Kórház költségvetését is a Maros Megyei Közegészségügyi Igazgatósággal kötött szerződések után kifizetett összegekkel. Ennek értelmében a Maros Megyei Klinikai Kórház költségvetése 117.000 lejjel egészült ki, a dicsőszentmártoni Gheorghe Marinescu Városi Kórház bevétele pedig 4.834.000 lejjel nőtt.

A tanácsosok megszavazták az intézmény féléves pénzügyi jelentését is. A Maros Megyei Tanács saját költségvetése erre az évre 443,3 millió lejt, amelyből 231,07 millió a január-június időszakra jóváhagyott költségvetés.

Jóváhagyták ugyanakkor a 152A, 151A, 151-es jelzésű – Marosvásárhely–Mezőbánd–Mezősályi–Nagysármás–Beszterce–Naszód megye határa megyei út korszerűsítésére vonatkozó beruházás műszaki-gazdasági dokumentációját és műszaki-gazdasági mutatóit.

Fotó: Nagy Tibor

Római fesztivál

Augusztus 6-án, szombaton 10 és 19 óra között Mikházán a Maros Megyei Múzeum és partnerei szervezésében a tizedik alkalommal kerül sor a Római fesztiválra. A fesztivál mottója: Évezrednyi kultúrák egy évezrednyi fesztiválon. Idén is látogathatók a Time Box pavilonok, megtekinthető a régészeti ásatás, a ferences kolostornál idegenvezetésre és régizenekonzertre kerül sor. A gyerekeket múzeumpedagógiai műhelyek, a felnőtteket tematikus kiállítások várják. Nem maradnak el a római katonai bemutatók és a rabszolgavásár sem. A belépés ingyenes. A fesztivál három helyszíne: a Csűrszínház, a régészeti park és az egykori ferences kolostortemplom és udvara.

Hiba történt

Kedves rejtvényfejtőink, a július 29-i, pénteki lapszámban hiba történt, egy régebbi, áprilisi rejtvényoldal jelent meg, amiért elnézésüket kérjük.

A hibát az augusztus 1-jei, hétfői újságban orvosoljuk, abban lesz benne az aktuális pénteki rejtvényoldal.

A szerkesztőség

Nulladik nap néptáncsal, épületbemutatóval

(Folytatás az 1. oldalról)

A Nyáradmente közössége élén jár a Maros megyei magyarság körében, ezért segíteni kell ennek a vidéknek és Nyáradszeredának a törekvéseit – fejtette ki Péter Ferenc, hozzátéve, hogy a megoldott mellé új feladatot adtak az önkormányzatnak, ami nem lesz könnyű, de a szeredaiak meg fognak birkózni vele, és ez a ház továbbra is a Nyáradmente büszkesége lesz – fejezte ki reményét a megyei önkormányzat vezetője, aki fontosnak tartja a Nyáradmente Fesztivál évenkénti megrendezését és anyagi támogatását a megye költségvetéséből.

Az épület történetéről és gyermekkori emlékeiről a Budapesten élő Szoboszlai Szabolcs, az építető unokája mesélt, majd a nagyközönség is szemügyre vehette az ingatlan egy részét. Az egyik helyiségben fehér csempekalélya hívja fel magára a figyelmet, amelyet cseh mesterek építettek az 1925-ös párizsi világiállítás díszítőművészeti pavilonjába. A fesztivál idejére a szervezők ideiglenes

funkciót adtak a háznak: marosvásárhelyi magyar és román művészek által 1960-1980 között készített mintegy nyolcszáz kép közül harmincat állított ki gyűjteményéből dr. Madaras Sándor idegsebész, mindenik erdélyi tájat ábrázol.

Az épületet eredetileg irodának építette 1910 táján Szoboszlai László helyi ügyvéd, Maros-Torda vármegye későbbi főügyésze. Az ingatlant a budapesti Fiatalok építészcsoporthoz tagjai tervezték, akik a hozzájuk közel álló Kós Károly stílusjegyeit követték. Az épület a népi építészetből táplálkozó szecessziós irányzat jellegzetes példája.

A fesztivál nulladik napján volt a Táncol a Nyáradmente című egésznapos folkprogram. Délelőtt a seregdi kisiskolások bábjátékát láthaták az érdeklődők, majd népi mesterségek kipróbálására és kézműves-foglalkozásra hívták a gyerekeket. Kora délután kezdődött a néptánc, több mint háromszáz táncos és énekes lépett fel. Este a Tokos zenekar nagykoncertjére került sor,

majd a Bekecs néptáncszínház adta elő a nagyszínpadon a Tóték című produkcióját, amelyet mintegy ezren néztek végig. Az intézmény igazgatója, Benő Barna lapunknak elmondta: a Bekecs által működtetett nyáradmenti táncmozgalom keretében minden táncsoportnak biztosítottak fellépési lehetőséget, továbbá olyan együttesek is meghívták, ahol megfordult a Bekecs valamelyik korosztályos táncsoportja. Idén a tizenötödik évfordulót ünnepli a Bekecs, ebben a jogi formában 2007 óta létezik, a színházi részleg idén öt éves. Az évfordulót nem egyetlen ünnepség keretében ülik meg, az év folyamán több rendezvényük van, ezek egyike a csütörtöki – magyarázta az intézmény vezetője.

A fesztivál hétvégi programjában kézművesvásár, könyvbemutatók, sport- és lovasprogramok, ifjúsági, gyerek- és családi programok, kiállítások, koncertek, avatások szerepelnek, mindezt vasárnap éjjel előtt tűzijáték zárja. A részletes program a Nyáradmente Fesztivál Facebook-oldalán is megtalálható.

Fotó: Gligor Róbert László

Petőfi-ünnepély Fehéregyházán

A fehéregyházi Petőfi Sándor Művelődési Egyesület, valamint az RMDSZ helyi és segesvári szervezete szeretettel meghív minden érdeklődőt a július 31-i Petőfi-ünnepélyre. A fehéregyházi csata 173. és a tulmádas emlékmű avatásának 125. évfordulója alkalmából tartandó megemlékezés 9.15 órakor az ispánkúti emlékmű megkoszorúzásával kezdődik, 10 órától ünnepi istentisztelet lesz a helyi unitárius temp-

lomban, 11 órától pedig koszorúzással egybekötött megemlékezés a múzeumkertben. Az ünnepségen felép a sárospataki 8KOR Színház és a Szentegyházi Gyermekfilharmonia.

A rendezvény támogatói: a magyar Miniszterelnökség, a Nemzetpolitikai Államtitkárság, a Bethlen Gábor Alap, a Maros Megyei Tanács és az RMDSZ – Communitas Alapítvány.

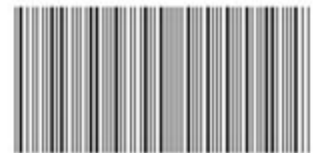

Fotó: archiv

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

SZERKESZTETTE:
NAGY MIKLÓS KUND
1546. sz., 2022. július 30.

Markó Béla

Költők koszorúja
IX.

Petőfi Sándor

*Úgy dobban, úgy ver, úgy ég, úgy hevül
az ébredező nagyvilág, hogy végre
egyazon tűz lobog kívül-belül,
és egyazon szerelmes szenvedélyre,*

*a rég áhított szabadság nevére
figyelnek mindenek körös-körül,
és annyi hős kiontott, drága vére
nem volt hiába, mert az ég derül!*

*Az ég derül? Hisz egyre több a felhő,
s ha a vigasság napja mégis eljő,
kié leszen? Ó, mondd, míg elhiszed,*

*hogy a miénk! Talán kétségbeesve,
de adj erőt s hitet mindenkinek,
hogy verseidnek ritmusát kövesse!*

Vízükör... Knyihár Amarilla képe

Hunyadi László Petőfi-szobra a horvátországi Harasztin

A Petőfi-emlékév küszöbén

Közeleg a költő születésének 200. évfordulójára meghirdetett Petőfi-emlékév nyitóeseménye, a 2022. szeptember 1. és 2023. december 31. közötti időszakban nagyon felsűrösödnek majd a megemlékező rendezvények, ezért 1849-es fehéregyházi eltűnésének emléknapján, július 31-én talán kevesebb helyen idézik fel emlékezetét, a Petőfi-kultusz intenzitása azonban mit sem csökkent. Továbbra is sokan vannak, akik ennek büvöletében élik életüket, erejüket, tudásukat, energiájukat, szabadidejüket ennek szolgálatába állítják. Petőfi Sándornak ilyen megszállottan elkötelezett híve a hosszú ideje Ausztriában élő *dr. Tarjányi József* is, aki nemcsak az agrártudományokban, növényvédelemben jeleskedik, a Petőfi-örökség megőrzésében, továbbadásában is rendkívüli dolgokat tudott megvalósítani. Tájainkon is jól ismerik, tisztelik, hiszen majdnem mindenütt ott van, ahol nagyobb szabású Petőfi-ünnepség zajlik, előadásai, emlékbeszédei mindig valami többlettel, újabb információval gazdagítják a hallgatóságot, ezeken túl pedig anyagiakat sem kímélve próbál újabb és újabb Petőfi-szobrokat, emléktáblákat elhelyeztetni Kárpát-medencei és még távolabbi köztéren, közintézményekben. Szülővárosa, Kiskunfélegyháza is kiskorától táplálta erőteljes Petőfi-kultuszát, amit utóbb maga is sokféleképpen igyekezett elmélyíteni a településen és környékén. Tarjányi József létrehozója a Kiskunfélegyházi Petőfi Sándor Alma Mater Társaságnak, társalapítója a Kiskunfélegyházi PG Alapítványnak Zsivótzky Gyulával, a nemzet sportolójával, olimpiai bajnokkal együtt. Tagja a Kiskunfélegyházi Móra Ferenc Közművelődési Egyesületnek, a felvidéki Királyfiakarcjai Petőfi Baráti Társulásnak és a Kiskörösi Petőfi Sándor Társaságnak is. És még sok más tevékenységi körét is sorolhatnánk, de szűkítsük kapcsolatkörét a marosvásárhelyire, ebben is arra a kölcsönösen ösztönző barátságra, amit Hunyadi László szobrászművésszel ápol.

Régi kapcsolat ez, a 2006-ban megjelent *Hunyadi László művésze* című szép album is jól tükrözi. Tarjányi, a kiadvány társszerzője sok adattal, tudnivalóval egészítette ki Nagy Miklós Kund esszéjét, monografikus tanulmányát, amelyből az is kiderül, a szobrász köztéri alkotásainak milyen nagy hányada született az ő kezdeményezésére. Ez a Petőfihez köthető Hunyadi-plasztikák esetében is érvényes

kijelentés. A kötet kiadása óta eltelt több mint másfél évtizedben is számos településen lett maradandó nyoma a Hunyadi – Tarjányi együttműködésnek. Nemcsak Erdélyben vagy Magyarországon, Európa határain túl is. Dr. Tarjányi igazi kutatószervezővel igyekezett minden Petőfi-emléket felkutatni, megismerni, eljutni mindenhova, ahol a Költővel foglalkoztak, Kiskunfélegyházától Kináig, Fehéregyházától Barguzinig. Tőle tudjuk, hogy a világon összesen 412 köztéri Petőfi-szobor található. Bár ez az adat talán éppen az ő igyekezetének köszönhetően is valószínűleg folyamatosan elavulóban van, hiszen az utóbbi években is Tarjányi szorgalmazására jelentek meg itt is, ott is újabb Hunyadi alkotta Petőfi-mellszobrok, portrék, emléklakettek. Rövidesen Korondon is sor kerül egy ilyen köztéri mű avatására, és folyamatban van egy szlovéniai Petőfi-mellszobor állítása is. A kiváló marosvásárhelyi művész természetesen számos más nemzeti nagyság alakjának, egyéniségének megőrkítésére is vállalkozott, a Petőfi-kultusz azonban az ő életművében is meghatározó szerepet kapott. A mostani évforduló és megemlékezések jegyében illő főhajtásnak érezzük, ha a Tarjányi József készítette hosszú felsorolásból kiemeljük a kettejük együttműködése nyomán készült Petőfi-plasztikák listáját.

2001: Petőfi Sándor-mellszobor a kiskunfélegyházi Petőfi Sándor Gépészeti Szakközépiskola kertjében, 2006: Petőfi Sándor domborműve a segesvári középiskolában és a fehéregyházi Magyar Házban, 2009: Petőfi Sándor domborműve Winden am See községben (Ausztria), 2009: Petőfi Sándor-fejszobor a bécsi Collegium Hungaricum előcsarnokában (Ausztria), 2012: Székelykeve (Szerbia), Petőfi-domborműves emléktábla a kultúrotthon falán, 2013: Bugac, Petőfi-mellszobor a falu központi parkjában, 2013: Boston (USA), Petőfi-domborműves emléktábla a konzuli iroda bejáratával szemben, 2014: Harasztin (Horvátország), Petőfi-mellszobor a falu főterén, 2015: Keszthely, Petőfi-domborműves emléktábla, 2017: Resicabánya, Petőfi-domborműves emléktábla a Magyar Művelődési Ház falán, 2018: Oroszlány, Petőfi-dombormű az emlékoszlopon, 2018: Temerin (Szerbia), Petőfi-domborműves emléktábla a Gulyás Csárda falán, 2021: Kiskunfélegyháza, Petőfi-dombormű a könyvtár udvari falán. (N.M.K.)

Tervezett helyére került Hunyadi János mellszobra

Fotó: N.M.K.

Csütörtök reggel érkezett Szovátáról Marosvásárhelyre a köztéri emlékmű alkotója, *Bocskay Vince* szobrászművész, bronzba öntője, *Sánta Csaba* szobrászművész és a zsögödi andezitből készült talapzat kivitelezője, *Dóczy András* szobrászművész Csíkszeredából, valamint a munkálatukhoz nélkülözhetetlen csapatuk. A várban a július 30-án 12 órára tervezett avatónévség színhelyén, a templom és a megyei múzeum színhelye közti zöldövezetben már várták őket a helyi szakemberek. Operatív, olajozottan működő munka kezdődött. Mire a déli harangszó megszólalt, a három részből összeálló talapzat kétharmada talpon állt. Rajta a nagy történelmi személyiség latin neve: Johannes de Hunyad, illetve a hátoldalon az adományozó Professzorok Batthyány Körét megörökítő két nyelvű felirat. Az 1456-os nándorfehérvári győzelem hős vezérének erőt sugárzó bronzmása még a terepjáró platóján nyugodott, de egy jó óra teltével akár fel is lehetett volna avatni az oda illő impozáns, új emlékművet.

Bocskay Vince (balról) és Dóczy András

Fotó: Sánta Csaba

Ötven a fele?

Nagy Miklós Kund

Ha forintról, lejről van szó, ez se biztos, sőt biztos, hogy nem. Ha életéről, akkor talán szóba jöhet a száz. Már amennyiben ötven év múlva lesz még földgolyó, lesz még emberiség. Feltételezem, hogy Demény Péter is így gondolja, és minden szomorúsága ellenére abban bízik, hogy megéri, megéli a százat. Szorongva és lelkesedve, kételkedve és magabiztosan, nyugtalanul és rezignáltan, derűsen és lázadóva, reménykedve és szerelmesen, sohasem közömbösen. Mindenre figyelve, azonnal reagálva, kerülve a túlzott komolykodást, humorral oldva perlekedését önmagával és a világgal. Fél évszázadának teltét is meg mindent, amit abba beleérezett, íme, slágerrel jelezte, és most nyakig benne van a slamasztikában, maga sem

tudva, örülnie kellene-e a kerek évfordulónak, vagy bánkódnia az idő múlásán. Ha visszanéz, lehetőleg nevetve, lélekkabátban vagy elegáns esszéista mezében, vadkanragyogásban vagy a paródia tarkán villogó fényében, felmérheti, mennyi minden belefért az eddigi évtizedeibe, és el is csodálkozhat azon, milyen jól, mennyire toleránsan elvoltak egymással az írói, költői, műfordítói, szerkesztői, publicista, tanári, irodalomszervezői, közéleti, magánemberi énjai. Egy kívülálló legalábbis így látja. Számos kötete, melyeknek hosszú sora 1994-ben kezdődött, megannyi nyilvános megnyilatkozása, sajtós, világhálós, blogos, multimédiás jelentkezése, sokrétű publicisztikai ténykedése, sikeres közszereplése is ezt tükrözi. Legyen így továbbra is! Isten éltesse sokáig, Péter!

Demény Péter beszélget az irodalmi esten Forrás: Facebook

Demény Péter

sláger

mért nincs itt minden, ami kell, mért minden csupa töredék – a víz, a jód, a schumpeter, éppen ötvenet töltenék, a vágy, a vér, a jóbarát – lehetne éppen úgy talán mért nincsen mindig ló alád? fölém, belém, mellém, alám?

mért néz szigorún a fotel, mért akadozik a szavam, ha meg, ha be, ha ki, ha el, az álmom miért nyugtalan, hűti kezed a homlokom, s ha egyszer úgy tombol a nyár, mért nézek ki az ablakon? mért török bele a sugár?

csak csendesen, csak csendesen, minden magányom eleven, szorongok, minden csupa seb, mégis itt lehetek veled.

Zajlik a 6. Látó-tábor

A nyárádszentmártoni Lovasfogadóban július 28-án, csütörtökön délután nyílt meg a Látó hatodik írótalálkozója. Az összejövetel vezérfonala a falu és a város reprezentációja és elbájosodása a kortárs magyar (erdélyi) irodalomban. A táborprogram kiindulópontját a 2015-ös FaluLátó és a 2022-es VárosLátó tematikus lapszámok képezik. A három nap alatt be-

mutatóktól, előadásoktól kezdve számtalan felolvasáson, beszélgetésen át a külföldieknek szóló magyar irodalomtörténet-írásig, valamint a magyar olvasók számára fordítandó román irodalomig is elkalandoznak a meghívottakkal és a Látó szerkesztőivel, szerzőivel. A találkozó nyitott, bárki által látogatható. A táborozókhoz csatlakozni lehet saját sátorral, önköltségen – az érdeklődők további információt a lato.szerk@gmail.com címen kérhetnek.

A tábor első napjának programjában André Ferenc egyéni műsora, a Nyáraradás, majd a Csodalámpa című felolvasás szerepelt. Résztevőként Covaciu Norbert, Ozsváth Zsuzsa, Vicsai Zsolt nevét jelezhetjük. A pénteki műsort egész naposra szervezték. Gazdag kínálatból válogathattak a táborlakók és a vendégek. Íme: – Élmeny földrajz – beszélgetés a helyek szubjektivitásáról, a tapasztalatok térképéről a Látó falu-, illetve városzama kapcsán. Moderátor: Vicsai Zsolt. Résztevők: Codău Annamari, Láng Zsolt, Vida Gábor. – Dupladráma – beszélgetés a Látó augusztus-szeptemberi számáról. Moderátor: Láng Zsolt. Résztevők: Szabó Róbert Csaba, Székely Csaba. – Csodalámpa. Résztevők: Antal Balázs, Halmosi Sándor, Kemenes Henriette, Vida Gábor. – Magyar világ – kerekasztal a Magyar irodalom külföldieknek projektéről. Moderátor: Demény Péter. Résztevők: Bányai Éva és Bíró Annamária. – Csodalámpa. Résztevők: Bíró Sára, Láng Orsolya, Kovács Péter Zoltán, Mátyus Melinda, Nagy Zalán, Pomázi Adél.

A szombati program délelőtt 10 órakor kezdődik. Részletezve: – Fogd az irodalmat, és fuss! – beszélgetés az irodalomtanításról. Moderátor: Kovács Tünde. Résztevők: Kovács Péter Zoltán, Szabó Katalin, Zsidó Ferenc. – Csodalámpa. Résztevők: Fischer Botond, Imre Eszter, Tamás Dénes. – Antal Balázs: Sokidejűségek. Előadás a magyar faluregényekről. Előadás és felolvasás. – Széncseruza. Beszélgetés román szövegek magyar fordításáról. Moderátor: Demény Péter. Résztevők: Kemenes Henriette, Szonda Szabolcs. – A titkos napló felolvasása 21 órakor lesz.

A táborzárást vasárnap délelőtre tervezték. Nem marad el a szokásos csoportkép.

Nagy Attila

Véred még ma is

In memoriam Ny. Gumiljov

Gyerek ha voltál, jólnevelt, Úgyan már!, megérte, mondd? Mert hazád, az inkább hőkezelt Ingyen szórta mindazt, mi Gond – Látszat-lébe rántott az Önkény, Játszott veled sok cinikus barom! Ohyanná foszlottál, mint a „Törvény” – Véred még ma is – ALKALOM!

2022. július 12.

*Nikolaj Sztepanovics Gumiljov (Kronstadt, 1886. április 15. – 1921. augusztus 24.) orosz költő, az akmeista irányzat vezetője. A szovjet kommunista diktatúra áldozata volt.

Elkezdődött a Tündérgert forgatása

Bethlen Gábor szerepében Bokor Barna

A Tündérgert című történelmi-politikai thriller nyolc részes sorozat lesz. Móricz Zsigmond háromkötetes Erdély-trilógiájának első, Tündérgert című regényét dolgozza fel Madarász Isti rendezésében – tájékoztatta a Nemzeti Filmintézet (NFI) az MTI-t szerdán.

A közlemény szerint az epizódonként 48-52 perces sorozat 95 napig forog 11 különböző helyszínen. A sorozat a Megafilm és az MTVA koprodukciójában készül az NFI támogatásával.

Mint írják, a Tündérgert című sorozatban Móricz regénye nyomán a 17. századi Erdély izgalmas politikai és színes társadalmi világa elevenedik meg, szerelemmel, intrikákkal, súlyos döntésekkel és csavaros fordulatokkal átszöve, a korszak két meghatározó férfiúja, Bethlen Gábor és Báthory Gábor főszereplésével.

„Erdély történetének és történelmének a filmes feldolgozása arról is szól, hogy ami a magyar nemzet egysége, az – húzódjék bárhol is a határ – örökké büszkeség lesz” – idézik Helmecey Dorottya producercet.

„Hit és elengedhetetlen fontosságú teendő. Erdélyi születésű filmsként azt ígérem a nézőknek, hogy olyan történetet kapnak, amit meg kell hogy ismerjünk, és olyan kivitelezésben, ami egy karakterközpontú, mesés világban játszódó, korabeli politikai thriller” – hangsúlyozta.

A Tündérgert sorozatot Madarász Isti rendezzi, aki a különös atmoszférájú Hurok című thrillerrel robbant be a köztudatba. „Azonnal megfogott, hogy mennyire különlegesen erős hangulata van ennek a forgatókönyvnek. Egy százéves regénytől talán sokan egy ósdi és poros történetet várnának, de a Tündérgert meglepően komor, drámai, kegyetlenül csavaros, erőszakos és szexi” – idézi a közlemény a rendezőt.

„Miközben olvastam, az volt az érzésem, hogy az írók fogták a modern politikai drámasorozatokat sötét és fondorlatos ármánykodásait, és középkori kulisszák közé helyezték. Képzelnék el a Kárvavár című sorozat összes gonosz cselszövését és váratlan fordulatát – csak nem a Fehér Ház folyosóin, hanem a kolozsvári fejedelmi palota termeiben, Báthoryval és Bethlennel a középpontban” – tette hozzá.

A történelmi háttérre is figyeltek az alkotók. Oborni Teréz, a produkció történész szakértője azt mondta, hogy a forgatókönyvíró csapattal elmélyült munkát végeztek, az alkotók komoly gondot fordítottak a történelmi háttér, a korabeli anyagi kultúra és a mindennapi élet különféle jelenségei, például az étkezési szokások, a lakáskörülmények vagy akár a 17. századi káromkodások meg-

ismerésére. „Az egyik legizgalmasabb feladatunk volt a szereplők személyiségére vonatkozó történelmi források összegyűjtése, amelyek kiegészíthették a regényben ábrázolt karakterekről meglévő ismereteinket” – foglalta össze Oborni Teréz történész.

A Tündérgert vezető írója Bereményi Géza (*Régimódi történet, Szabadság szerelem*) és Tasnádi István (*Memo, Egy másik életben*), az írócsapatban Horváth András Dezső (*El a kezekkel a Papántól!*, *#Sohavégetnemérős, Nagykarácsony*) és Jeli Viktória (*Időfutár*) is részt vesz, az operatőr Garai Gábor (*Átjáróház*), a látványtervező Pintér Réka (*Elk*rtuk, Memo*).

Bokor Barna Kaszás Tamás fotóján

„Bethlen Gábor szerepe kihívás és nagy megtiszteltetés”

A thrillersorozatban Bethlen Gábor szerepét a marosvásárhelyi Tompa Gábor Társulat színésze, Bokor Barna kapta. Ennek kapcsán Víg György újságíró hosszú beszélgetést folytatott a színművésszel. Az interjú az Index.hu internetes webhelyen jelent meg július 25-én. A Kaszás Tamás készítette fotóportrékkal illusztrált terjedelmes párbeszédéből kiragadunk néhány jellegzetes gondolatort.

– Ön formálhatja meg a sorozatban Bethlen Gábor karakterét. Ez erdélyi színészként különösen fontos szerep?

– Igen. Egyszerre van magyar, erdélyi és székely identitásom, így Bethlen Gábor székely főkapitány szerepe kihívás és egyben teher a sokunkban élő Bethlen-kép alkotta elvárás miatt, ezért is nagy megtiszteltetés a

szerepre való felkérés. Sokat olvastam róla, mióta először felmerült annak a lehetősége, hogy eljátszhatom, hiszen az iskolai emlékeim sajnos nekem is hézagokak még a történelmünk nagyjaival kapcsolatban is.

– Hogy építette fel magában Bethlen Gábor karakterét, milyen képe van róla?

– Még mindig építkezés alatt áll. Bethlen Gábor példakép, emlékezete közös örökségünk része. És igen, jó kérdés, hogy ismerjük-e nemzeti hőseinket elég közelről és elég személyesen. Az emberi minőségek és értékek kutatása a kortársaink körében sem egyértelmű és pontos. Hozzám talán a legközelebb álló történelmi karakter Bethlen Gábor. Jelenleg – a lovaglás és szöveg tanulás mellett – éppen az a kérdés foglalkoztat, miért maradt Báthory Gábor fejedelem mellett, holott teljesen ellentétes személyiségek voltak. Bethlen önazonos, folyamatosan dol-

– Hallottam már a magyar Trónok harca-ként is emlegetni a sorozatot. Ilyesmire számíthatunk?

– Most épp sok történelmi témájú film készül. Remélem, hogy ezek között a mi erdélyi történetünk is megtalálja a saját helyét, közönségét. Ezt a sorozatot sok szempontból joggal nevezhetnénk az erdélyi Trónok harcának is, valóban monumentális lesz a látványvilág, de míg az egy kitalált világban játszódik, a miénk valóságos eseményeken alapul. Abban is különbözünk, hogy a mi sorozatunkban a karakterek megfejtése és a köztük lévő viszony áll a középpontban.

– Hogy esett magára a választás Bethlen Gábor szerepére?

– Öt éve voltam először a sorozat castingján, de akkor valami miatt nem indult el a forgatás. Én idősebb lettem, de az a kollégám, aki most megkapta Báthory szerepét, akkor még igen fiatal volt, tehát neki kifejezetten használt ez a pár év csúszás. Az én filmes életem viszont azon a castingon kezdődött, mert Helmecey Dorottya, a Megafilm producere később visszahívott az *El a kezekkel a Papántól!* című produkcióba. Nagy öröm volt számomra, végre kipróbálhattam magam nagyjátékfilmben is. De közben folyamatosan dolgoztam bennem az Erdély-film ötlete, hiszen ezt a történetet a szívemben őrzöm, rengeteg kapcsolódási pontom van a szereppel, mondanivalóm van általa. Közben egy másik szerepre is meghívtak Dorottyaék. Ez volt az *Elk*rtuk* című politikai thriller. Ez szintén politikai durr, ami az egészen közeli múlt történéseit dolgozza fel, és most végre elindulhat az Erdély-sorozat.

– Magyarországon meglehetősen erős politikai indulatokat kavart az *Elk*rtuk*. Hogyan értékeli azt a munkáját?

– Nem én értékelem. Az értékelést a közönségre bízom. Az utóbbi időben a politikai szerepek találtak meg, ez a sorozat is történelmi politikai thriller (...)

De persze ez televíziós sorozat, amelyben Bethlen Gábor is hús-vér ember, nem egy szobor vagy egy figura a kétezer forintos bankjegyen, akit természetesen egy nő – ki más? – képes kimozdítani a rendíthetlenségéből. Valódi ember, tele érzésekkel, érzelmekkel, hibákkal és erényekkel, és annak lenni nem könnyű feladat.

– Tehát van szerelmi szál is?

– Hogyne lenne! Bethlen addig vigasztalhatja Báthory Gábor elhanyagolt feleségét, amíg kicsit bonyolulttá válik a helyzet. Tehát ebben a történetben minden van, amitől egy sorozat érdekes lehet: történelem, politika, harcok, árulás, fejlődő, változó karakterek, ármánykodás, humor, dráma és szerelem.

– Lesznek más erdélyi színészek is a produkcióban?

– Sokan, és ezt igen fontos döntésnek tartom a Megafilm részéről. Jönnek kollégák Sepsiszentgyörgyről, Nagyváradról, Temesvárról, Marosvásárhelyről is, ami tényleg csodálatos.

Korondi Emese

kozmosz füst

valaki eladta lelkét a szélnek,
eladta a víznek, el a földnek is,
vitte a víz, röptette szél,
táncoltatták a csillagok,
végül, mert egyre halványodott,
meggyújtották –
azóta ég, mint egy füstölő,
parázslék illatozva fagy,
eltart hét évezredig és tovább,
érezd-e a vándorlás nyugtalan illatát,
érezd-e, hogyan bódítja halandóvá
gondolatainkat az idő

Korondi Emese kollázsa

Székely Ferenc 90 éves

véka alá. Ennek a kritikai hozzáállásnak nagyon fontos szerepe volt a színházak működésében. Jó volna ma is egy-két hozzá hasonló, érdemben bíráló színházi ember.

Isten éltessen, kedves kolléga!”

Székely Ferenc 1932. július 26-án született Udvarfalván. 1954-ben végzett a marosvásárhelyi Szentgyörgyi István Színművészeti Intézetben, majd a Székely Színház dramaturgként alkalmazta. 1961–1964 között a bábszínház igazgatója volt, majd visszatért a színházba, és 1992-ig, nyugdíjazásáig ismét dramaturg volt. Mindemellett színészként kisebb-nagyobb epizódszerepeket is megformált, de az ő nevéhez fűződik a Leánykérés honlap című színdarab is, melyet ő írt.

A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház honlapján közölt születésnapjára köszöntővel kívánunk jó egészséget és sok örömet a város jeles jubiláló személyiségének!

„Székely Ferenc a marosvásárhelyi színházi élet fontos alakja, ő az a figura, aki a színházat is kenyéren ette. Minden érdekelt, ami színház. Egyszerre volt színész, irodalmi titkár, dramaturg, színházigazgató, minden, amire a színháznak szüksége volt. Mindenki Feri bácsija nem volt »könnyű eset«, hiszen miközben alázatosan szolgált Tháliát, mindig mindenről határozott véleménye volt, amit nem rejtett

Privát hangulatok

Az önzetlen adományozó

Böloni Domokos

A kaputól felszólalok: valaki nagyon szeretne beszélni a Kurátorral.

A Kurátor megnyomja a gombot, és egy hétköznapi alakot lát üldögélni a tágas várakozóban. Az ipse türelmesen vár, időnként megtagogatja szürke zakója belső zsebét, talán ajánlólevéllel érkezett, fejét le-fel hajtogatva motyog valamit, a kamera nem tudja érthetővé tenni. A Kurátor megnyom egy piros gombot, a P2 jelzésűt, mire a gép kidobja, hogy a jelentkező személy „tisztá”.

A Kurátor emlékezik egyik korábbi múltjára, a három közül a másodikra, és azt gondolja, hogy ha még mindig színházigazgató volna, akkor ez a csótány bizonyára valami szegény szerző lenne, akinek a darabjait mindenütt elutasítják, csak mert egyik őse jelen volt a világi fegyverletételnél, ahol Görgei Artúr magyar honvédserege 1849. augusztus 13-án letette a fegyvert a szőlősi mezőn I. Miklós orosz cár inváziós hadserege előtt.

Az idegen kómereven vár. Nagy dolog a türelem, sóhajt a Kurátor. Megnyomja a zöld egyes gombot, engedje fel, jelzi az ügyeltesnek.

– Hát mi járatban, barátom?

Igyekszik kedélyes lenni, mint csakugyan direktori periódusában.

A jövevény bemutatkozik. – Jó napot kívánok, Ezésez vagyok.

A kurátort nem érdekli a csótány, a napra gondol, úgynevezett munkanapjára, amely, lám, a reggeli eligazítás semmitmondásától kezdve a késő esti piálásokig döngölöm,

mégis kissé reménykedve néz a különös szerencsétlenre, akit véletlenszerűen elébe vetett a sors. Hátha érdekes lehet a nyomorult.

– Na, és mi szél fújta erre?

– Kérem, én azért jöttem, hogy egy kedves felajánlást tegyek a tisztelt Alapítványnak.

– Nocsak, ki vele, miről van szó?

A jövevény furcsán tekergeti a nyakát, mintha szorítaná a nyakkendője.

– Ugye, kérem, az Alapítvány egész népünk és kultúránk jólétét kívánja elősegíteni.

– Igen, eltalálta; de hát ez köztudott.

Jómód, föllendülés, virágzás, gazdagság, bővelkedés, prosperitás, bőség, boldogulás, megelégedettség, közboldogság. Jól mondom?

– Nagyon telitalálatosan tetszett mondani – bólint holdvilágos mosollyal a jövevény.

– Hát akkor, barátocskám, ki vele bátran: mit óhajtaná?

– Kérem, Főkurátor úr, az a helyzet, hogy én szenvedélyes sorsjegyhúzó vagyok...

A Kurátor elkomorodik. – Kölcsonról ne is álmodjon. Ez itt nem hitelintézet.

– Ó, bocsánat, rosszul vezettem fel. Kérem, én szenvedélyesen játszom mindenféle sorsjátékot, és...

– Nahát, ez már sok lesz. Nem fogta fel, amit az imént közöltem?!

– Kérem, ne tessék rosszra gondolni. Azt akarom valamiképpen kimagyarántani, hogy tegnap jelentősebb összeget nyertem a kaparóson. Tetszik tudni, milyen az...

– Hát még mindig árulják? – kacagja el magát a Kurátor. – Azt hittem, hogy már száz éve kiment divatból.

– Kérem, én hálásan megköszöntem a

sorsnak a szerencsét. Első utam Szent Kajetánhoz, a szerencsejátékosok és a munkanélküliek védőszentjéhez vezetett... volna, de a hitőrség közölte, hogy Kajetán csak Argentínában lesz elérhető – és hát a nyert összeg nem elég arra, hogy miután adományozok, vissza is tudjak repülni... Ezért hát...

A Kurátor türelmét veszti.

– Hallja, ne hadováljon itt összevissza. Miért jött? Mit akar?!

– A... arra gondoltam, kérem – zakója belső zsebéből előhúzza a borítékot, a Kurátor egy pillanatra hátrahököl, de gyorsan kapcsol: hiszen a csótány át lett világítva –, ...és kérem, van ebben a borítékban ötezer argentin pesó... Felajánlom az Alapítványnak... A prosperitásáért, kérem...

– Na és mit kíván tőlünk cserébe? – a Kurátor ezt már szokott hivatalnoki hangján kérdezi.

– Semmit, kérem... Még annyit sem, hogy esetleg megemlítsék a nevemet az adományozók listáján...

A Kurátor feláll öblös székéből, asztala elé sétál, és joviálisan karonfogja a vendéget.

– Kedves barátom, az ön szándéka igen nemes, dicséretre méltó. Fogadja ezért szívélyes elismerésünket. Ugyanakkor megjegyezni kívánom, hogy az Alapítvány nem adományokból biztosítja kultúránk felvirágzását. Hanem intézményi forrásokból, ezt ugye, ön mint öntudatos adófizető állampolgár megérti, és helyesli is. Tehát, nem elutasítól, hanem épp ellenkezőleg, megrendítő gesztusát értékelve köszönöm, hogy befáradt hozzánk... Engedje hát meg, hogy kézzelírásommal egy időben átadjam önnek a Becsületos Állampolgári Oklevél I. Osztályú Fokozatának hiteles másolatát!...

Azzal megnyomja a P3 piros gombot, és szelíd eréllyel kiteszolja az adományozót.

Ki volt ez, kérdezi rögtön a rendszertől. A villogók egy ideig zavartan pislákolnak, aztán már jön is a felelet. Valami Kovács János Mifélefalváról, nem totál.

Fura, gondolja a Kurátor. Ennek milyen életei lehettek a korábbi idővallumokban...

A gép még zümmög, a kérdés él; ismétlődik az összevissza villódzás. Majd kiugrik valami egészen nagy idiótaság. „Juan Fernando Czet, az 1848-as forradalom legfiatalabb tábornoka. Argentínában hősként tisztelik...”

Megbolondult a rendszer. Nem csoda, negyvenfokos a hőség. Ha nem volna kellő humorérzékem, ez a sok baromság rég az agyamra futott volna, mosolyog mégis, de csak magában, a Kurátor. Feltekint a falra, ahonnan a hivatali kamera vigyázza minden mozdulatát; mélabús arcát katonásan feszes merevre rántja, hiszen valahol ott les a másik, a titkosabbik cenzor, amelyik minden gesztusát azonnal értelmezi. Haj, szomorog titkon a Kurátor. Mégis kihúzza magát, és ahogy ilyen esetben kell, fegyelmezetten kattintja a Kijáró képernyőt – azon jól látszik, amint az önzetlen adományozót két markos formarúhas közrefogja, és betuszkolja az előálló kékmadárba.

Első, bozótharosi kultúrperiódusán merengve jólesően nyugtázza – ismét és ismét – pompás csúcstechnikánk nagyszerűségét; például, hogy a fogdmegek csípején lapuló gyorstűzelő pisztolyokról sejtelemszerűen fénytörések sem verődik vissza – pedig célzottan rabvakító a déli verőfény.

Kamuflázs, mondja hangosan a Kurátor.

A gép meg se rezzen. Ez a világ kulcszava.

Annyiszor mondta, mondja, naponta százszor is, hogy a masina már teljesen immunis. Vagyis, tehát: legyőzhető.

De minek.

Művésztelepek évada

Most van éppen teljében. Talán minden ediginél gazdagabban. Nem anyagiakban, nyilván, a pénz mindenütt kevés, a működtetésük meg folyamatosan drágul, de akik eddig kitarítottak, most akarják feladni, a művészek többsége pedig szereti a táborozást, az újratálalkozás és baráti együttlét, a nagy csevegések és felszabadult éneklések hangulatát, az üdülés benyomásával könnyített rövid távú, lendületes alkotómunkát, a táborzáró kiállítások meglepetéstermése kínálta örömet. Így hát ilyenkor, nyáron sokan felke-rekednek, vannak, akik művésztelepről művésztelepre járva próbálnak a hely szellemébe beágyazódni, és megújuló alkotói élményeket szerezni. A vendéglátó települések közönsége, a közelben lakó művészetkedvelők ugyancsak örülnek az ekképpen feldúsított kulturális kínálat lehetőségének. A karanténos időszak után különösen csábító a táborozás, egymást érték az alkotótábori események, voltak, vannak átfedések is, de bárcsak mindig ilyen problémákba kellene ütköznünk! Előreláthatólag augusztusban is a bőség hasonló zavara mutatkozik majd a képzőművészet hőfokot nem nélkülöző pré-riáján. De hogy ne csak általánosan kedélyeskedjünk, konkrétummal is szolgálhatunk a jól ismert művésztelepek, alkotótáborok háza tájáról. A világháló jóvoltából sokfelé jutottak

képek, információk az ott történetekről.

Az *Incitato művésztábor* nemcsak azért népszerű, mert immár harmincéves, művészek, művészetbarátok az állandó jellegű központi témája, hanem a lovak büvös világa miatt is különösen érdekes. A törzsvendég alkotók évente szívesen visszatérnek oda, de új jelentkezők is mindig akadnának. Most is jól érezték ott magukat a meghívottak, műveik már Kézdivásárhelyen, az Incze László Céh-történeti Múzeumban váltják ki a nézők elismerését.

A még régebbi, még ismertebb művésztelep, a *gyergyószárhegyi július 28-án* nyitott táborzáró tárlatot a helyi művelődési ház Cika termében. A Gyergyószárhegyi Kulturális és Művészeti Központ a magyarországi MAMŰ Társaság Kulturális Egyesülettel kialakított együttműködés keretében szervezte meg a marosvásárhelyiségét nem feledő MAMŰ immár ötödik táborát. Nem volt adott alkotási tematika, a tíz kortárs művész saját koncepciója szerint dolgozott. Hogy mit, azt remélhetőleg a vásárhelyi érdeklődők is láthatják majd, amikor az anyagot a szárhegyiek a Bernády Házba is elhozzák. A kiállítók: *Palkó Tibor, Ocskay László Doky, Bartus Ferenc, Papp Ildikó, Kácsor László, Cservenka Edit, Pető Hunor, Elekes Károly, Koroknai Zsolt és Ferenc Zoltán.*

Bartha József installációja a Budapesti Román Kulturális Intézetben

Forrás: Facebook

Életkora tekintetében nem vetekedhet az előbbi kettővel a geryeszegi *Kastélypark művésztelep*, de nemzetközileg ez is sűrűn

hallat magáról. Jelenleg a 8. táborozás zajlik a Teleki-kastélyban és annak parkjában, és számunkra egzotikus országokból, Mexikóból, Vietnámból is érkeztek művészek a szervező Pokorny Attilának hívására. A művésztelep július 25-én nyitotta meg kapuit, és a tervezettnél egy nappal hamarabb, augusztus 5-én, pénteken 18 órakor tartják a zárókiállítást. A résztvevők: *Daniela Zaregui* (Mexikó), *Harmath István, Harmath Ica* (Magyarország), *Knyihár Amarilla* (Magyarország), *Makkai István* (Románia), *Óry Annamária* (Magyarország), *Pokorny Attila* (RO-Hu), *Stano Cerny* (Szlovákia) és *Tien Le* (Vietnám). A meghívott művészettörténész, *Nagy T. Katalin* szintén anyaországi.

Végül egy másik vásárhelyi érdeklőségű alkotótáborról is ejtsünk szót, a *Vadárvas-károl*, amely közel két évtizede működik a Bucsin túloldalán, Bükkfőn, a Sövér Elek Alapítvány jóvoltából, Gál Mihály elnök szervezésében, és a többségét minden alkalommal a Marosvásárhelyről érkezett alkotók képezték. A táborozók tárlatát hagyományosan Gyergyóalfaluban nyitják meg a vasárnap délelőtti nagymise után. Ez alkalommal is úgy lesz, július 31-én az Új Galériába várják a közönséget. (nk)

Kiállítás a gyergyószárhegyi Cika teremben

Fotó: Kolcsár Béla

Európai zöldmegállapodás

Úton a klímasemleges és fenntartható EU felé

**Az európai zöldmegállapodás az EU válasza a folyamatban lévő klímavál-
ságra. Hogyan képzelik el a képviselők a klímasemleges Európa felé vezető utat?**

Mózes Edith

A Parlament 2019 novemberében éghajlat-változási vészhelyzetet hirdetett, és arra kérte a Bizottságot, tegye lehetővé, hogy minden javaslat a maximum 1,5 Celsius-fokos hőmérsékletemelkedést szolgálja, és a hajózástól a repülésig mindenhol csökkenteni kell a globális kibocsátást.

Válaszként erre kidolgozta a Bizottság az európai zöldmegállapodást, amely kijelölte Európa számára a klímasemlegességig vezető utat 2050-re.

A Parlament 2021. június 24-én elfogadta az új uniós klímarendeletet, amely jogilag kötelezővé teszi a kibocsátás 55%-os csökkentését 2030-ig, és a klímasemlegességet 2050-ig, ez közelebb hozza az EU-t ahhoz, hogy 2050 után már negatív kibocsátással rendelkezzen, és megerősíti az unió vezető szerepét a klímaváltozás elleni globális küzdelemben.

A klímarendelet segíthet abban, hogy a célok könnyen átültethetők legyenek a jogszabályokba, és olyan előnyökkel járhat, mint a tisztább levegő, víz és talaj, alacsonyabb

energiaszámlák, felújított lakások, jobb tömegközlekedés és több töltőállomás az elektromos autók számára, kevesebb hulladék, egészségesebb ételek és jobb egészségi állapot a mostani és a jövő generációi számára.

Az üzleti vállalkozások is profitálhatnak az új lehetőségek megjelenéséből azokon a területeken, ahol Európa egységes normákat kíván meghatározni. Ez várhatóan munkahelyeket fog teremteni például a megújuló energiával, az energiahatékony épületekkel és folyamatokkal foglalkozó területeken is.

Irány az 55%!

Azért, hogy az EU elérje a 2030-as célokat, a Bizottság 2021-ben javasolta a Irány az 55%! jogszabálycsomagot, mely 13, egymással összefüggő, felülvizsgált törvényt és hat törvényjavaslatot tartalmaz az EU klíma- és energiapolitikájával kapcsolatban.

A képviselők a következő hónapokban döntenek állásfoglalásukról többek között az energetikai témákban (megújuló energiaforrások, hatékonyság, adók).

Átállás a körforgásos gazdaságra

2020 márciusában a Bizottság a körforgásos gazdaságra új cselekvési tervet fogadott el, amely az európai zöldmegállapodás egyik fő eleme. A fő céljai a fenntartható termékek általánossá tétele az EU-ban, a tudatos fogyasztói magatartás elősegítése, a hulladék-

keletkezés csökkentése és nagyobb hangsúly fektetése azokra az ágazatokra, amelyek a legtöbb erőforrást használják fel, így az alábbi szektorokra koncentrálnak: elektronika és infokommunikációs technológiák, akkumulátorok és járművek, csomagolás, műanyagok, textiltermékek, építőipar és épületek, élelmiszerek.

Fenntartható élelmiszer-termelés „a termelőtől az asztalig”

Az élelmiszeripar nagyban hozzájárul a klímaváltozáshoz, az üvegházhatású gázok kibocsátásának 10%-a a mezőgazdaságból származik.

A „termelőtől az asztalig”, a fenntartható élelmiszer-ellátásra vonatkozó uniós stratégia célja, hogy védje a környezetet, segítse a gazdákat, és biztosítsa, hogy egészséges élelmiszerek kerüljenek az asztalunkra.

Egymillió fajt fenyeget a kihalás veszélye a Földön, az EU számára kiemelten fontos a biológiai sokféleség csökkenésének kezelése. A Bizottság májusban ismertette új biodiverzitási stratégiáját, amely a 2030-ig tartó időszakra szól. Ennek célja a természet védelme, az ökoszisztémák romlásának visszafordítása és a biológiai sokféleség csökkenésének megállítás.

A Parlament többször felszólalt a fenntartható erdőgazdálkodás mellett, mivel az erdők

alapvető szerepet játszanak a szén-dioxid-kibocsátás ellensúlyozásában.

A zöldátállás finanszírozása

Januárban az Európai Bizottság ismertette részletes javaslatát a zöldmegállapodás finanszírozásáról. Az európai zöldmegállapodáshoz kapcsolódó beruházási terv célja, hogy köz- és magánberuházások révén legalább 1000 milliárd euró összegyűljön a következő évtizedben.

A beruházási terv részeként a méltányos átállási mechanizmus keretében az EU várhatóan a munkavállalók átképzését és a vállalkozásokat támogatja, hogy új foglalkoztatási lehetőségeket teremtsenek a tiszta energiába történő beruházásokra vagy az épületek szigetelésére. Május 20-án a Bizottság bejelentette, hogy új hitelesközzel támogatná a zöld-közberuházásokat a fosszilis tüzelőanyagoktól függő régiókban, ezt a Parlament 2021 júniusában hagyta jóvá.

A zöldberuházások ösztönzése érdekében a Parlament elfogadta a gazdasági tevékenységek környezeti fenntarthatóságát meghatározó feltételrendszert 2020 júniusában. A képviselők novemberben azt kérték, hogy a fenntartható tevékenységek jussanak forrásokhoz az EU-ban.

Forrás: az EP honlapja (hírek, aktualitások)

Elkészült a 2030-ig tartó fenntartható fejlődési mutatók monitoringrendszere

A kormányfőtitkárság keretében működő Fenntartható Fejlődés Főosztály, az Országos Statisztikai Intézettel közösen, konzultációs workshopot szervezett a Románia fenntartható fejlődési stratégiája 2030 végrehajtásának nyomon követésében és a jelentéstételben részt vevőkkel a nemzeti fenntartható fejlődési mutatók használatával kapcsolatban.

A rendezvény célja az Országos Statisztikai Intézet, a minisztériumok és más, statisztikai adatokat szolgáltató intézmények közötti együttműködés erősítése volt, hogy a fenntartható fejlődési stratégia monitorozása egységes legyen.

„Elkészítettük a fenntartható fejlődési mutatók 2030-ig tartó monitoringrendszerét. Nyilvánvaló, hogy adatok nélkül nem tudunk koherens közpolitikákat kidolgozni. Ezen lényeges adatok nélkül nem tudjuk nyomon követni a stratégia végrehajtását. A mutatók jelentésére kötelezett intézmények képviselői a mai napon hasznos információkat kaptak a 291 mutató jelentési mechanizmusáról. A munka folytatódik. Bizonyítottuk, hogy kormányzati szinten össze tudunk fogni a 2030-ig tartó menetrend végrehajtásának felgyorsítása érdekében, és továbbra is bevonjuk az egész társadalmat ebbe a törekvésbe.”

A műhelymunka során bemutatták a terv jelenlegi állását, valamint a SNDDR 2030 monitoring- és jelentéstételi folyamatában részt vevő hatóságok nem-

zeti fenntartható fejlődési mutatóira vonatkozó útmutatót, amelyet a Románia számára kitűzött célok végrehajtásának mérésére használnak.

Románia február óta rendelkezik a fenntartható fejlődés nemzeti mutatóival. Ezek többsége már elérhető a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Intézet honlapján, a G és H rovatban.

A Fenntartható Románia projekt keretében egy olyan statisztikai adatgyűjtő is készül, amelyben a fenntartható fejlődésre vonatkozó nemzeti és Eurostat-mutatók is megtalálhatók a közvélemény-kutatások szubjektív adatai mellett: <http://agregator.romania-durabila.gov.ro/>

A találkozón több mint 140 személy vett részt, az Országos Statisztikai Intézet (INS), Románia kormánya, az Olténiai Regionális Vállalkozásfejlesztési Szövetség (ARDA Oltenia), valamint a fenntarthatóság terén a statisztikai adatszolgáltatásban részt vevő intézmények képviselői és/vagy amelyek a Fenntartható Fejlődés Konzultatív Tanácsa (CCDD) tagjai által 2022 februárjában érvényesített fenntartható fejlődési mutatókat használják.

A konzultációs műhely az adminisztratív kapacitás 2014-2020 operatív programon keresztül, az Európai Szociális Alapból társfinanszírozott „Fenntartható Románia – Románia fenntartható fejlődési stratégiája 2030 végrehajtásához szükséges stratégiai és intézményi keretek kidolgozása” projekt által támogatott rendezvény. (közlemény)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

MAGÁNCÉG MÉRLEGGÉPES KÖNYVELŐT vagy ELŐKÖNYVELŐT alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon: 0723-244-200. (sz.-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADOM garázsomat a C. R. Vivu utcából (garázsszám: CHL 52, grupa V, 3-as boxa). A garázs falai téglából készültek. Eladási ár: 10.000 euró, alkudható. Ugyanitt eladom 1310-es Dacia személygépkocsimat, 37.400 km-ben, gyártási év 1991. Eladási ár: 4.500 lej, alkudható. Tel. 0365/439-514, 0745-043-844. (16670)

LAKÁS

KIADÓ lakást keresek Marosvásárhelyen. A Săvinești negyed és a Szabadság utca előnyben. Tel. 0726-491-163. (p.-I)

KIADÓ kétszobás tömbházlakás a Szabadság utcában. Tel. 0771-260-688. (sz.-I)

ELADÓ egyszobás földszinti tömbházlakás, összesen 50 m², a Dózsa György utca 189/B szám alatt. Tel. 0773-381-254, 8-20 óra között. (16662)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK tetőjavítást bármilyen anyagból (cserepes lemezből is), járólaplerakást, külső szigetelést (saját anyagból is), kőművesmunkát, kerítéskészítést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0753-967-492, 0751-622-195, István. (16570-I)

HÁZAK felújítását vállaljuk, tetőkészítést bármilyen lemezből, cserepből, ácsmunkát, cserepforgatást. Tel. 0746-739-502. (16403)

VÍZ-, GÁZ-, FÜTÉSSZERELÉST vállalok. Tel. 0746-638-960. (16439)

VÁLLALUNK: tetőfedést, tetőjavítást, zsinolytető készítését, javítását, cserepforgatást, ácsmunkát, meszelést, vakolást, terasz készítést, csatornajavítást, széldezsák javítását, festését. Tel. 0749-798-244. (16522-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést mindenféle anyagból, bádogosmunkát, -javítást, bármilyen építkezési munkát és sürgős javítást, meszelést. Készítünk kerítést, kaput vasból és javítunk vaskaput. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0759-638-257, Miklós. (16609-I)

TETŐFEDŐ KFT. vállal tetőkészítést, tetőjavítást, ácsmunkát, bádogosmunkát, szigetelést, meszelést, bármilyen kis javítást. Tel. 0746-972-003, Fülöp Hunor. (16568-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk július 30-án ifj. KÁLMÁN JENŐKÉRE tragikus halálának 20. évfordulóján, valamint **augusztus 30-án id. KÁLMÁN JENŐRE** halálának 25. évfordulóján. Emléküket őrzi Ibolya, Rózsi, Miki, családjukkal együtt. Nyugodjatok békében! (16668)

„A szeretet soha el nem fogy.” Szomorú szívvel emlékezünk július 30-án VERES ISTVÁNRA halálának 10. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (-I)

Forrás: rmdsz.ro

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Dr. Máté Gábor A sóvárgás démona

Dr. Máté Gábor Szétszórt elmék

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

HARMONIA CORDIS 17

Asociația Harmonia Cordis Egrișetii

International Guitar Festival Festival Internațional de Chitară Nemzetközi Gitárfesztivál

9-14 aug. 2022
Târgu Mureș, Palatul Culturii / Cetate
Marosvásárhely, Kultúrpalota / Vár

9 AUG 2022 1900	Palatul Culturii / Kultúrpalota Cassie MARTIN PUSZTAI Antal HAGNAY Árpád ASZTALOS Zoltán Trio CAVALCADE	Cetate / Vár Ovidiu PINTILIE GIRÁN Péter duo Antoine BOYER SAMUELITO	11 AUG 2022 1900	Palatul Culturii / Kultúrpalota Nino D'AMICO Cristina GALIETTO CSÁKI András Duo MELIS	Cetate / Vár 12 AUG 2022 1900	13 AUG 2022 1900	Cetate / Vár 14 AUG 2022 1900
10 AUG 2022 1900	Palatul Culturii / Kultúrpalota PAPP Sándor Duo CELESTE Venti Chiavi Guitar Trio duo Giampaolo BANDINI Cesare CHIACCHIARETTA	Cetate / Vár BÁBTAN-VARGA Flórián duo Alexandr MIŠKO Dmitriy TOPOROV Jon GOMM	Cetate / Vár Álvoro TOSCANO ROMAN BEKE István Ferenc Al di MEOLA				

intragere liberă | ingyenes belépés

NE REZERVAȚI DREPTUL DE A SCHIMBA PROGRAMUL | A MĂSÜRĂTORIILE SĂUȚĂRII SĂNĂTĂȚII

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
    - információ - 118-932
    - általános - 118-800
  - Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
  - Rendőrség - 0265/202-305
  - SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
  - Sürgősségi szolgálat:
    - gyermekeknek - 0265/210-177
  - Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
  - GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthonápoló szolgálat, 8-16 óra között: 0736-883-110
  - Optika-Optofarm
    - 0265/212-304
    - 0265/312 436
    - 0265/250-120
    - 0265/263 351
    - 0265/263-351
    - 0265/250-344
    - járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658
    - 0729-024-380
    - Labor - 0751-114-307
    - e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro
  - Dora Optics - 0733-553-976
  - Dora Medicals - 0265/212-971
  - Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
  - Emma vendéglő, hidegtalak készítése - 0740-083-077
  - 0365/404-664
  - Prefektúra - 0265/266-801
  - RDS-RCS - 0365/400-401
  - 0365/400-404
  - Áramszolgáltató vállalat
    - vidék - 0800-801-929
    - 0265/929
    - Delgaz Grid - 0265/200-928
    - 0800/800 928
  - Aquaserv:
    - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
    - közönségszolgálat - 0265/208-888
    - központ - 0265/208-800
    - 08008 208-888
  - Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
  - Vasútállomás - 0265/236-284
  - Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
  - 0744-282-710
  - Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
  - koporsók, kellékek, - 0745-606-215
  - koszorúk - 0745-606-269
  - és halottszállítás - 0758-047-604
  - Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
  - 0265/262-907
- Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.
Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.